

УДК 796.012.412.5

Д.О. Гедзюк¹, І.І. Вовченко²

^{1,2}Житомирський державний університет імені Івана Франка,
вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

ДИНАМІКА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ БІГУНІВ НА СЕРЕДНІ ДИСТАНЦІЇ

Актуальність. Цікавість до питання підготовки висококваліфікованих бігунів на середні дистанції зі сторони науковців, тренерів, спортивних керівників цілком закономірна, так, як у цих видах на Олімпійських іграх, Чемпіонатах світу та Європи іде жорстка спортивна боротьба за вихід у фінал та призові місця. Тому від спортсменів вимагається високий рівень фізичної, тактичної, технічної і психологічної підготовки.

Фізична підготовка є важливим фактором підготовки бігунів на середні дистанції і включає в себе загальну і спеціальну фізичну підготовку [1, 2, 3, 5].

Спеціальна фізична підготовка бігунів характеризується можливостями функціональних систем організму в залежності від рівня розвитку основних фізичних якостей, які обумовлюють результат з бігу на середні дистанції.

Біг на середні дистанції вимагає великої швидкості і високого рівня спеціальної витривалості. У дослідженнях Максименка Г.М. встановлено пряму залежність спортивного результату і швидкості. У дослідженнях деяких науковців [4] встановлено, що спеціальну фізичну підготовку бігунів на середні дистанції на початковому етапі підготовки слід починати з розвитку швидкості. Тому залишається актуальним питання щодо спеціальної підготовки спортсменів на різних етапах підготовки.

Мета роботи – вивчення динаміки розвитку швидкості і витривалості до спортивного результату бігунів на середні дистанції.

Завдання: 1. Вивчити науково-методичну літературу з питання фізичної підготовки легкоатлетів.

2. Визначити динаміку розвитку швидкості, витривалості до спортивного результату бігунів на середні дистанції.

Для вирішення поставлених завдань використовували наступні методи дослідження: аналіз спеціальної літератури, аналіз документальних матеріалів, педагогічне тестування.

У дослідженнях взяли участь спортсмени бігуни на середні дистанції – майстер спорту міжнародного класу, майстри спорту, кандидати у майстри спорту, I розрядники (n-10).

За результатами дослідження встановлено кореляційний взаємозв'язок спортивного результату і швидкістю бігу. Аналіз щоденників спортсменів, опитування та тестування рухових здібностей легкоатлетів дозволив встановити динаміку розвитку швидкості бігу і спортивного результату (табл.1).

Таблиця 1

Динаміка розвитку швидкості бігу і спортивного результату

Дистанція, м	Кваліфікація				
	II розряд	I розряд	КМС	МС	МСМК
800	2.01,5	1.59,2	1.50,9	1.48,24	1.47,65
30 з ходу	3,37	3,21	3,02	3,0	3,0

З ростом кваліфікації бігунів на середні дистанції збільшується швидкість бігу і відносно стабілізується на етапі спортивного удосконалення, що підтверджує дані Максименка Г.М. та інших науковців, що досліджували цю проблему.

Проведені дослідження дали змогу встановити тісний кореляційний зв'язок спортивного результату і спеціальною витривалістю спортсменів, які спеціалізуються з бігу на середні дистанції.

За результатами досліджень виявлено динаміку розвитку спеціальної витривалості і спортивного результату (табл.2).

Таблиця 2

Динаміка розвитку спеціальної витривалості і спортивного результату

Дистанція, м	Кваліфікація				
	II розряд	I розряд	КМС	МС	МСМК
800	2.01,5	1.59,2	1.50,9	1.48,24	1.47,65
1000	2.49,0	2.41,0	2.31,0	2.26,0	2.22,0

У підготовці бігунів високої кваліфікації встановлено збільшення спеціальної витривалості на всіх етапах підготовки спортсменів, що доповнює дані про динаміку розвитку спеціальної витривалості і спортивного результату.

Висновок. За результатами проведених досліджень встановлено динаміку розвитку швидкості та спеціальної витривалості в залежності від кваліфікації бігуна на середні дистанції.

Література

1. Ахметов Р.Ф., Максименко Г.М., Кутек Т.Б. Легка атлетика: Підручник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. – 320с.
2. Бег на средние и длинные дистанции: Система подготовки / Ф.П. Суслов, Ю.А. Попов, В.Н. Кулаков, С.А. Тихонов; Под ред В.В. Кузнецова. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – 176с.
3. Жилки А.И. и др. Легкая атлетика: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / А.И. Жилкин, В.С. Кузьмин, Е.В. Сидорчук. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 464с.
4. Кейно А.Ю., Афанасьев В.А., Загузова С.А. Методика специальной физической подготовки начинающих бегунов на среднии дистанции // Физическая культура. – 2004. - №1. – С. 9-10.
5. Легкая атлетика: Учеб. для ин-тов физ.кул. / Под ред. Н.Г.Озолина, В.И.Воронкина, Ю.Н. Примакова. – Изд. 4-е, доп., перер. М.: Физкультура и спорт, 1989. – 671с.